

Remissvar

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2026-02-23

FI dnr 25-33177
(Anges alltid vid svar)

Anpassningar till AI-förordningen (SOU 2025:101)

Ert dnr: Fi2025/01969

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) lämnar synpunkter på betänkandet i den del det berör FI:s uppdrag.

FI tillstyrker utredningens förslag att FI ska få ansvar som marknadskontrollmyndighet för den finansiella sektorn. Vi tillstyrker även förslaget rörande vårt ansvar för innovationsfrämjande åtgärder.

FI efterfrågar att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet klargörs hur nuvarande bestämmelse i 30 kap. 24 § OSL¹ och föreslagen reglering i 9 § OSF² jämte bilaga förhåller sig till varandra.

FI tillstyrker utredningens förslag att de nationella behöriga myndigheterna ska ha möjlighet att besluta om anmärkning och sanktionsavgift samt om förelägganden med eller utan vite. Vi önskar dock att det i den fortsatta beredningen klargörs hur de ingripandemöjligheter som FI har enligt rörelsereglerna förhåller sig till de ingripanderegler som föreslås i betänkandet. Vidare anser FI att det i den fortsatta beredningen bör

¹ Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

² Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

tydliggöras att det går att besluta om en anmärkning även om det vid tidpunkten för beslutet återstår brister som inte har åtgärdats.

Nationell ansvarsfördelning av marknadskontrollen

FI välkomnar den generella utgångspunkten att ansvaret för marknadskontrollen bör centraliseras samtidigt som sektorsspecifik kunskap behöver säkerställas. FI ser av den anledningen positivt på utredningens förslag att FI ska få ett sektorsansvar för marknadskontroll över de AI-system med hög risk som avses i bilaga III (punkterna 5 b och 5 c) till AI-förordningen inom FI:s område för tillsyn och regelgivning. Att förslaget är i linje med det mandat som andra finansiella tillsynsmyndigheter inom EU förväntas få, förbättrar möjligheterna för en harmoniserad marknadskontroll inom unionens finanssektor. Vidare är vår bedömning att förslaget på ansvarsfördelning förenklar regelefterlevnaden för företag som redan är under finansiell tillsyn, då regler och krav i AI-förordningen respektive de finansiella rörelselagarna i vissa avseenden överlappar varandra.

Utredningen gör bedömningen att FI får ett förhållandevis stort ansvar som marknadskontrollmyndighet (s. 761 i betänkandet). FI tillstyrker utredningens bedömning av utökat finansieringsbehov för FI för att möta detta tillkommande ansvar.

Innovationsfrämjande åtgärder

FI välkomnar utredningens förslag till fördelning av ansvar och samarbete kring regulatoriska sandlådor för AI. FI bedömer att samarbetet och det delade ansvaret med berörda sektorsmyndigheter kommer att göra innovationsstödet mer effektivt än ett helt centraliserat ansvar.

Förslaget om utökat ansvar för FI i samband med testning av AI-system med hög risk under verkliga förhållanden, samt möjligheterna att meddela ytterligare föreskrifter om testningen, är också lämpligt givet det bedömda behovet av specifik domänkunskap i samband med testningen.

Regeringen bör dock ansvara för föreskrifter om avgifter på samma sätt som för andra avgifter som FI har rätt att ta ut, i enlighet med förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen (s. 79 i betänkandet).

Sekretess till skydd för enskild

Sekretess till skydd för enskild kommer enligt förslaget att under vissa förutsättningar gälla hos FI enligt 30 kap. 23 § OSL genom den kompletterande bestämmelsen i 9 § OSF jämte bilaga.

FI bedömer dock att sådana uppgifter som förslaget avser att skydda med sekretess redan är föremål för absolut sekretess enligt gällande bestämmelse i 30 kap. 24 § OSL. Utredningens förslag torde därför innebära att det uppstår en dubbelreglering eftersom dessa bestämmelser kan komma att bli tillämpliga på samma uppgifter. Vid konkurrens mellan flera sekretessbestämmelser följer av 7 kap. 3 § OSL att det är den bestämmelse som har starkast skydd för sekretess som har företräde (prop. 2008/09:150 s. 318–320 och RÅ 2007 ref. 45).

FI önskar därför att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet klargörs hur nuvarande bestämmelse i 30 kap. 24 § OSL och föreslagen reglering i OSF förhåller sig till varandra.

Befogenheter och ingripanden

FI tillstyrker utredningens förslag att de nationella behöriga myndigheterna ska ha möjlighet att besluta om anmärkning och sanktionsavgift samt om förelägganden med eller utan vite. Vi bedömer att det leder till harmonisering med de finansiella rörelselagarna och en effektiv sanktionsprocess.

Allmän synpunkt gällande ingripandemöjligheterna

De finansiella rörelselagarna är ofta utformade enligt mönstret att FI har tillsyn över efterlevnaden av den aktuella lagen och ”andra författningar som reglerar företagets verksamhet” och kan ingripa vid överträdelser av sådana författningar (se t.ex. 13 kap. 2 § andra stycket 2 och 15 kap. 1 § första stycket lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse). Vad som är en annan författning som reglerar företagets verksamhet är inte alltid lätt att avgöra. Klart är att i begreppet ”författningar” ingår även EU-förordningar. Eftersom även AI-förordningen får anses vara en sådan annan författning, önskar FI att det i den fortsatta beredningen klargörs hur de ingripandemöjligheter som FI har enligt rörelsereglerna förhåller sig till de ingripanderegler som föreslås i betänkandet.

Frågan om när anmärkning kan användas

På s. 449 i betänkandet anges att anmärkning bör användas, i stället för ett föreläggande, när det inte finns något att åtgärda med anledning av en överträdelse av AI-förordningen. Motsvarande uttalande finns i författningskommentaren på s. 803.

Skrivningarna kan uppfattas som att det enbart är när samtliga konstaterade överträdelser är rättade som en anmärkning kan komma i fråga. FI anser att det finns anledning att nyansera den bedömningen. Möjligheten att besluta om en anmärkning finns även enligt de finansiella rörelselagarna och i FI:s praxis är det mycket vanligt att ett företag som får en anmärkning ännu inte har åtgärdat samtliga de brister som inspektionen uppmärksammat i undersökningen.

En annan ordning skulle innebära att ett företag som inte självant åtgärdar bristerna skulle hamna i ett bättre läge än ett företag som snabbt vidtar åtgärder, då det senare efter att ha vidtagit rättelse även kan få en anmärkning. FI anser därför att det i den fortsatta beredningen bör tydliggöras att det går att besluta om en anmärkning även om det vid tidpunkten för beslutet återstår brister som inte har åtgärdats.

I sammanhanget kan noteras att inspektionen framförde motsvarande synpunkt i remissvaret över promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar (Fi2024/00366), vilket också hörsammades av regeringen (se prop. 2024/25:43 s. 56).

FINANSINSPEKTIONEN

Johan Almenberg
Generaldirektör

Klas Malmén
Rådgivare

I detta ärende har generaldirektören Johan Almenberg beslutat. Rådgivaren Klas Malmén har varit föredragande.

Kopia till fi.ofa.dof.remisser@regeringskansliet.se